

BLOG Z NEW YORKU Číslo 1

Mozek v New Yorku

Je 1. prosince 2017 a já se konečně dostávám alespoň k malému zpravodajství. Už jsme se zabydleli na Broadwayi ve starobylé a omšelé budově Ansonia, což býval kdysi extravagantní hotel spisovatelů a hereček, ale dnes se zde dají najmout malinké apartmány k delšímu nebo kratšímu pobytu. Zašlá sláva Ansonie je romantická. Náš malinký byt je ve dvanáctém patře s úžasným výhledem na střechy a komíny a okna Manhattanu. New York je velmi hlučný, plný lidí, ale taky úžasný. Chvillemi z něj jde strach, chvillemi je opojný. Hučí a žije ve dne v noci. Když se kolem druhé ráno já noční pták podívám z okna, pořád se venku něco děje. New York prý nikdy nespí. Myslím, že ne.

Kolumbijská univerzita je šestou nejlepší univerzitou na světě. Mám brzy poznat, v čem to vězí. Zabývám se oborem, který je zde skloňován ve všech pádech, i když angličtina pády nemá... *Neuroscience* neboli *neurověda*! To znamená zejména zkoumání mozku, jeho vývoje a činnosti v souvislosti s chováním. Činnost mozku je

za vším, co nás dělá lidskými bytostmi: za myšlením, emocemi, pamětí, chováním... Patřím do laboratoře vývojové afektivní neurovědy (Developmental Affective Neuroscience) profesorky Nim Tottenham na katedře psychologie, která se přímo zaměřuje na vývoj mozku u dětí a adolescentů, vlivu adverzního dětství na vývoj jednotlivých mozkových struktur a jejich propojení. Jsem tady úplně u zdroje. Když jsem poprvé po dvou a půl mílích pěšky dorazila po Broadwayi na důstojné nádvoří Kolumbijské univerzity, trošku se mi podlomila kolena a dojalo mě to. Zdálo se neskutečné, že tam opravdu stojím a také patřím!

Psychologie je na Kolumbijské univerzitě silný obor, neurověda je tady samostatným oborem a zároveň už také zcela integrální součástí všeho psychologického myšlení. Zobrazování činnosti mozku je již v podstatě nedílnou metodou při experimentech, výzkumech i testování. Tradiční metody se používají, ale propojují se s pohledem dovnitř, na činnost mozku, když plní úkoly spojené s fungováním v mnoha oblastech. Naše laboratoř, která pracuje s dětmi a zkoumá vývoj mozku pomocí zobrazovacích metod, má k dispozici malou cvičnou magnetickou rezonanci. Děti si tak zvyknou na proceduru i prostředí a pak lépe a bezpečněji spolupracují při výzkumných experimentech.

Studenti jsou zde skvělí, velmi motivovaní, chytrí a kultivovaní. Zcela zjevná a všudypřítomná disciplína a zaměření na studium se jeví být úplně samozřejmé. Každá samostatná práce prochází několika stupni kolokvií, kde doktorandi prezentují experimenty nebo výzkumné záměry a ostatní studenti a učitelé komentují, doporučují změny, ptají se na vše, co bylo prezentováno. I když je zde vše na počítačích, učení a práce studentů probíhají za velmi intenzivní osobní účasti jejich učitelů. To je asi nejpřekvapivější. Intenzita, spolupráce, spojení učitele a studenta. Kritické myšlení je podporováno, rozvíjeno a studenti i profesori vládnou uměním správně se ptát, poukazovat na mezery a přispívat k poznání myšlením a sdílením. Mluví spolu, diskutují, řeší problémy. Originálními myšlenkami, tvořivostí, novým pohledem na věc je vždy otevřeno, a právě to je nanejvýše oceňováno. Ale ne bez pevných hranic a respektu k vědě. Je možné přijít s nápadem „out of box“, tedy mimo „škatulku“ známých postupů a myšlení. Ale vědecký princip opírání se o prokázané výsledky výzkumu je vždy přítomný. Bez reference na výzkum publikovaný v uznávaném vědeckém časopise není možné uplatnit žádný názor.

Všechny přednášky jsou na velmi vysoké úrovni, nabité, zábavné, zcela navázané na poslední vědecké poznání. A většina přednášejících jsou profesori, kteří jsou světovými špičkami ve své specializaci.

Ještě jsem objevila další součást Kolumbijské univerzity, nedávno dostavěnou obrovskou moderní budovu v Harlemu, kde nyní sídlí „Zuckerman Mind Body and Behavior Institute“. Spoluzakladatelem a spoluředitelem je nositel Nobelovy ceny za výzkum paměti, autor řady skvělých knih prof. Eric Kandel. Je to velký výzkumný ústav, kde velké týmy špičkových vědců dělají primární výzkum mozku. Úžasné! Zabývají se mnoha detaily, přednášejí a publikují.

Na Kolumbijské univerzitě platí pravidlo, že všechny katedry – a psychologie s psychiatrií především – neustále zvou vědecké kapacity z USA a světa, aby tady dělaly veřejné přednášky pro učitele, studenty a odbornou veřejnost. Je jich několik za týden. New York hučí a člověk skoro neví, co dříve.

Zatím toho o skutečné fascinující činnosti mozku víme velmi málo, ale je strhující se tím zabývat. Jak napsal Eric Kandel: *„Poznání o biologii myslí spojuje přírodní vědy s humanitními a objasňuje význam lidské zkušenosti.“*

Příště už více o tom...

Krásné a dobré Vánoce!

Petra Winnette

New York, 17. prosince 2017